

דף כז.

עין משפט א.

יו"ד סימן רלו פניף ה

ה. ח. אמר שבועה שלא אוכל מצה אסור לאכול מצה בליל פסח ה, אבל אמר שבועה שלא אוכל מצה בליל פסח לוקה ט ואוכל מצה בליל פסח.

וה"ה אם אמר שבועה שלא אשב בצל אסור לישב בצל סוכה, אבל אמר שבועה שלא אשב בצל סוכה י לוקה ויושב בצל סוכה.

הגה: מה ששבועה חלה על דבר מצוה בכולל היינו דוקא במצוות עשה אבל במצוות לא תעשה לא חלה גם בכולל כ.

עין משפט ב.ג.ד.

יו"ד סימן רלו פניף ב

ב. ב. יש דברים שאפי' שיקר בהם בשבועתו אינו חייב קרבן כגון שנשבע לקיים המצוה ולא קיים אותה ל, או נשבע להרע לפלוני כגון להכותו או לקללו מ.

הגה: אם נשבע להכות עצמו אע"פ שאינו רשאי לחבול בעצמו חלה

ה. דשבועה חלה לבטל המצוה בכולל בשב ואל תעשה, מתוך שחלה על כל ימות השנה חלה ג"כ על מצת ליל הפסח וכן על סוכת מצוה. והוא מירושלמי.

ט. משום שבועת שוא.

י. והלבוש כתב דצריך שיאמר בצל סוכת מצוה, אבל בצל סוכה סתם חלה השבועה.

כ. והש"ך כתב דהחילוק הוא אם זה בקום ועשה אינה חלה כגון שנשבע לאכול נבילות ושחוטות אינה חלה שאין אומרים לאדם עמוד ותחטא כדי לקיים שבועתך, אבל בשב ואל תעשה חלה ג"כ השבועה גם במצות לא תעשה בכולל, וכ"כ הרמב"ם והוא מש"ס פ"ג דשבועות. ש"ך ס"ק ט"ו.

ל. ממשנה וברייתא שם בשבועות דף כ"ז ע"א, שבמצוה אין בידו לעבור עליה, וכיון שאין בידו בלאו, אין בידו ג"כ בהן, וע"כ לא הוי שבועת בטוי אלא שבועת שוא. ט"ז ס"ק ד'.

מ. שגם זה אין בידו להרע לו.

השבועה^א.

ב. ג. נשבע שחבירו יעשה דבר פלוני כגון שיזרוק פלוני צרור לים או שלא יזרוק וכיוצא בזה, הגם ששיקר בהם ואינו חייב קרבן^ב עבירה ישנה בכל דבר שמשקר בשבועתו.

ב. ד. אין לאדם לישבע שחבירו יעשה שום דבר שאינו ברשותו שיעשנו, ואין חבירו מחוייב לעשותו אלא א"כ יקבל שבועתו שיאמר אמן או דבר כעין אמן כגון הן, או יענה מחוייב אני בשבועה זו, ואע"פ שאין האחרים מחוייבים בשבועתו בלא שקיבלו עליהם מ"מ אם קיימו דבריו הרי אלו משובחים^ע.

הגה: כ"ש שהנשבע בעצמו צריך לקיים שבועתו אם אפשר אע"פ שבתחילה היתה שבועת שוא, כגון שנשבע לישא אשה פלונית דשמא לא תתרצה והוי שבועת שוא, מ"מ כשהיא רוצה צריך לקיים שבועתו^ב.

וי"א דבכה"ג לא הוי שבועת שוא אלא שבועת ביטוי^א שהנשבע ליתן דבר לחבירו והוא אינו רוצה לקבלו פטור משבועתו, ע"כ ה"ה אם אינה רוצה לינשא לו פטור משבועתו וע"כ לא הוי רק שבועת ביטוי.

י"ד סימן רמא סעיף א

עין משפט ה.

א. המקלל אביו או אמו אפי' לאחר מיתתן חייב סקילה^א אם זה בעדים

ג. כיון שאין איסורו מן התורה אלא מדרבנן ושבועה חלה עליו, כמו בסי' רל"ט סעיף י'.
ש"ך ס"ק ג'.

ס. כיון שאין בידו לא הוי שבועת ביטוי.

ע. כדי שלא להרגילו להוציא שבועה לשוא. ש"ך ס"ק ו'.

פ. ואם אינה רוצה הוא חייב משום שבועת שוא, דבשעה שנשבע שישאנה נשבע לשוא דאין זה בידו שתתצא לינשא לו. ט"ז.

צ. מריב"ש ועיין במש"כ הש"ך בס"ק ח'.

ק. ממשנה סנהדרין נ"ג ע"א, ואפי' לאחר מיתה, ממשנה פ"ה ע"ב. ואחד האיש או אשה מברייתא שם, ודוקא שקיללם בשם, ממשנה ס"ו ע"א, ובשבועות דף ל"ה ע"א.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ובהתראה, ואחד האיש או האשה שקיללו.

במה דברים אמורים שקיללו בשם מהשמות המיוחדים אבל אם קיללו בכינוי ר' אינו חייב אלא בלאו כמו כל מקלל אחד מישראל.

הגה: המכה אביו או אמו בחייהם בין איש או אשה בעדים והתראה חייבים בחנק ש, ודוקא אם עשו בהם חבורה אבל בלא עשו חבורה חייבים בלאו כמו המכה אחד מישראל.

דף כז:

עין משפט א. יו"ד סימן רלט סעיף יג

טו. אין שבועה חלה על שבועה שאם אמר שבועה שלא אוכל ככר זו, ועוד חזר שבועה שלא אוכל ככר זו, אין השניה חלה אבל אם נשאל על הראשונה חלה השניה.

יו"ד סימן רלח סעיף יא. בא

יא. אמר: שבועה שלא אוכל ככר זו, שבועה שלא אוכלנה, אין השניה חלה, שאי אפשר לו לאכול כולה אם לא שיאכל מתחילה מקצתה.

כא. שבועה שלא אוכל ככר זה, שבועה שלא אוכל ככר זה, אין השניה חלה. ואם נשאל על הראשונה, חלה השניה.

עין משפט ד. יו"ד סימן רלח סעיף י

י. שבועה שלא אוכל ככר זו, חייב על כל כזית וכזית שיאכל ממנה, ואסור אפילו בכל שהוא. שבועה שלא אוכלנה, אינו חייב עד שיאכל כולה,

ר. כגון שדי צב-אות חנון רחום, ועיין בסי' רע"ו סעיף ט'. ש"ך. ועיין בחו"מ סי' כ"ז.
 ש. ממשנה בסנהדרין פ"ה ע"ב, ודוקא בעשה בהם חבורה שם במשנה. ומטעם זה פטור בהכאה אחרי מיתתם כי אין חבורה. ט"ז ס"ק א'.
 וקללה חמורה מסקילה היא בשם ועל כן גם אחרי מיתה חייב.
 ת. ממשנה נדרים י"ז ע"א, דאין לה מקום על מה לחול.

אבל אסור אפילו בכל שהוא. ומכל מקום אם שייר ממנה פחות מכזית, חייב כאילו אכלה כולה. הילכך אם אמר: שבועה שלא אוכלנה, ואחר כך אמר: שבועה שלא אוכל כבר זו, גם השניה חלה, שמתחילה לא נשבע אלא על כולה, אבל מקצתה יכול לאכול, ואח"כ נשבע על קצתה. וכשאוכל כזית ממנה, עבר על השניה. וכשגומר לאכלה, מתחייב בראשונה.

עין משפט ה. יו"ד סימן רלח סעיף יד טו

יד. שבועה שאוכל כבר זו, מקצתה נמי במשמע, שנשבע על כל כזית וכזית ממנה שיאכלנה. לפיכך נשרף מקצתה, חייב לאכול המותר, שהרי יוצא בו ידי שבועתו שנשבע על כל כזית וכזית ממנה שיאכלנה. ומיהו כשהיא לפנינו, צריך לאכול כולה.

טו. שבועה שאוכלנה, לא יצא ידי חובתו עד שיאכל כולה. לפיכך נשרף מקצתה, אין צריך לאכול המותר, שלא יצא בו ידי חובתו.

עין משפט ו. יו"ד סימן רלח סעיף כא

כא. טז. אמר שבועה שלא אוכל כבר זה וחזר פעם נוספת שבועה שלא אוכל כבר זה, אין השניה חלה, ואם נשאל על הראשונה חלה השניה *.

יו"ד סימן רלט סעיף יג
עיי' לעיל עין משפט א

א. שחכם עוקר הנדר והשבועה מעיקרו וכאילו לא היתה השבועה הראשונה כלל ונמצא השניה חלה למפרע, ובבעל דמיפר מכאן ולהבא משמע בכה"ג דאם הפר הראשונה לא חלה השניה. ש"ך ס"ק כ"ו.